

Thestrup: Jeg er ikke ved denne første behandling gået ind på de forskellige paragraffer i lovforslaget, undtagen for såvidt de indeholdt nye principper. Jeg skal heller ikke her gå ind på de enkelte paragraffer, medmindre det er nødvendigt enten for at besvare de til mig rettede spørgsmål, eller fordi der ligger noget principielt deri. Med den korte tid, der er til rådighed, skal jeg ikke gå nærmere ind på de ærede medlemmer hr. Elgaard, hr. Hans Hansen (Rørby) og hr. Boye Meyers indlæg. Vi er, såvidt jeg kan se, i det store og hele enige om lovens principper. Vi er modstandere af en huslejeudligningsafgift til staten; vi frygter, som jeg har nævnt det, at en huslejeudligningsafgift, hvis den skal være helt rationel, kan komme til at gribe så vidt om sig, at det bliver en slags boligskat, der endog kommer til at ramme lejligheder i egen ejendom.

Det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp var på nogle vigtige punkter enig i de indvendinger, der er rejst af partiet venstre, hovedstadens venstre, retsforbundet og det konservative parti imod forslaget, men naturligvis var der en del punkter, vi ikke var enige om. Det ærede medlem vendte sig imod, at vi fra konservativ side havde karakteriseret forslaget som et socialiseringsforslag, og netop det samme vendte den højtærede minister sig imod i sit indlæg nu. Er det nu så forkert at karakterisere forslaget således? Forslagets gennemførelse vil medføre, at alt ustøttet privat byggeri ophører; der bliver kun det af det offentlige støttede og kontrollerede byggeri tilbage. Dermed er i alt fald byggeriet socialiseret; men det bliver ikke stort anderledes med hele den bestående boligmasse til udlejning. Jeg vil her navnlig henlede opmærksomheden på nævnene og rådet og på den virksomhed, disse skal udøve. Efter § 71 udøver huslejenævne deres virksomhed efter nærmere af ministeren givne retningslinier; den endelige afgørelse ligger hos formanden, men denne formand er ikke en af den siddende regering uafhængig person. Med al respekt for amtmændene så er de dog administrative embedsmænd, og for Københavns vedkommende er det jo ikke engang overpræsidenten, men en af ministeren til dette særlige hverv udpeget jurist, der er formand. Og det hele landet omfattende huslejeråd, der kan omstøde enhver af huslejenævnens afgørelser, har 2 lejer- og 2 ejerrepræsentanter samt 2 medlemmer beskikket af ministeren, hvoraf den ene skal være formand. I stedet for de uafhængige domstole og de af den pågældende egns eller bys befolkning

valgte kommunalbestyrelsesmedlemmer, der også er uafhængige af statsmagten, indsættes der til afgørelse af disse forhold statsmyndigheder, der er afhængige af statsstyrelsen og pligtige til at følge dens anvisninger. Jeg betragter det som noget meget væsentligt, at borgerne har adgang til at få afgørelser prøvet ved de af statsmagten uafhængige domstole. Men hertil kommer, at en hel række nye tilfælde inddrages under statens kontrol, således at intet undtages derfra. Staten kan bestemme huslejen overalt. Den kan nedsætte den, når det behager den, og den kan forhøje den, når det behager den. Den kan sætte upartiske og sagligt tænkende folk til at styre på dette område, men også folk, der er hildet i partifordomme, og som er alt andet end saglige. Derfor kalder vi det socialisering og vender os imod det.

Jeg skal ikke indlade mig på en lang debat med det ærede medlem fru Alvida Larsen. Vi har så vidt forskellige synspunkter, at en debat mellem os er nytteløs. Det ærede medlem betragter ejendomsretten som tyveri, jeg betragter ejendomsretten som noget for samfundet vigtigt og værdifuldt.

Overfor den højtærede boligminister vil jeg sige, at vi fra vor side ikke nærer noget ønske om at trække behandlingen af dette lovforslag ud. Derimod skal jeg ikke nægte, at vi vil gøre, hvad vi kan, for på væsentlige punkter at få det ændret.

Ministeren talte om, at materialesituationen ikke er lys. Der kan dog vist ingen tvivl være om, at den er langt bedre nu, end den længe har været.

Ministeren stillede det almennyttige og det private byggeri op mod hinanden og fremhævede meget stærkt fordelene ved det almennyttige byggeri. Jeg skal ikke angribe det almennyttige byggeri, men forholdet er dog vist det, at de to byggeformer har hver sit naturlige område. Jeg kan derfor ikke se nogen grund til at fremhæve det ene byggeri på det andet's bekostning. Det glædede mig at høre, at den højtærede minister ikke på forhånd afviste tanken om en vis ligestilling, om i alt fald at arbejde henimod en ligestilling af det private og det sociale byggeri.

Hele den højtærede ministers argumentation for nævnene og for rådet syntes mig netop at bekræfte, hvad jeg før sagde: at større ensartethed, større koncentration og det at holde et lavt huslejeniveau var formålet med oprettelsen af disse nævn. Men efter min opfattelse må sådanne myndigheds opgave netop være at finde en retfærdig ordning mellem de to parter.

Må jeg sige, at når vi finder, at de regler,